

۲۱ مارچ ۱۹۱۸

صافی : ۳۶

ایکٹیوی جلد

تیسری محبوسہ

حائز اهمیت کورمیدیکم ایچون - ساده چه ذکر ايله
اکفا ایشش ، ایضاح واثانه لزوم کورمیدم ؛
فقط اکتیسیپینی - تطبیقات خصوصده غایت امیجلی
کوردمیک ایچون اطرافله ایضاح واثانه لوله ایشش ایشتمد .
ضیا بک بو اعتراضلره طوغریدن طوغری -
صریح بر صورتده - جواب وریور - فقط -
مقاله سینک هیات عوالمه سندن آکلاشیورک بونلری
حقق بولایور ، وایله فکرنده اصرار ایدور .
برنجی نقطه ختده فکری بر مثال ايله ایضاح
ونایید ایدمک : سرخوشلک طیبی تیجیه لری قی
نامل ایدم ؛ سرخوش اولان بر آدم پنااراحت سولایور ،
بلکه بر هر چاریدری یارالایور ؛ شرف وحییتندن
غائب ایدر ، بلکه جرم اولوق حبسه کیدر .
ایشته بو طیبی تیجیه لره هبسی اناسی سرخوشلقدن
تحدیر ایدر ، اونک ایچون سرخوشلره بر « جزا »
کبی تأثیر ایلر ؛ بویله عاقبتک خطرمسی ویا
قورقوسی چوق کسبلرک سرخوش اولاسینه مانع
اولور ؛ حالوکه ، بو دورت عاقبتک ایلک ایکسی
ایشته کوروولورک - سرخوشلک ایتمی بر عکس
المعدولک ، عزیزى ، روحى ، میخاکیر بر تیجیه سیدر .
ایکسی نقطه به کلنه ، بو خصوصده مثالرم
دلایلره برتی علاوه ایتیمک ؛ یالکز ضیا بکدن
بالخاصه ، تطبیقات نقطه نظرندن چوق پورک بر
همیق حائز اولور بوسالده - وواقه لره دها زیاد
مقد اولاسینی رجا ایدمک .

چونکه - کورورمک - تصدیق منضمی مثالره
قارشی هب محروم و مجرد فکرنلره مقایله ایدور ؛
افکار عامه ايله حسیات باشقا باشقا شیلر
اولدنی سوبدکدن سوکرا « حسیات عامه فردلرک
قوتده برمودیت مالمکده دیور » وپون متعاقب
شوملاحظه سرد ایدور : « متشتم مکافات و مجازات
حسبات عامه تک افکار عامه دن تمایله مجرد بولوندنی
آنلره حا کاولدنی ایچون مدرنلرک یانوم مدعلرک
اداره سیله توقیف یاخود تحریک اولونمده
بر قاعیتیه ، تربیه مسالهلری حل ایدرکن ،
بویله قبلی *a priori* حکمومعا گلرندن توف ایتک
لازم کلیر ؛ چونکه بویله حکمیر ، واقعه لره تحلیل
وتصدیه اصلا مقاومت ایدومزلر : « حسیات عامه تک
افکار عامه دن تمایله مجرد بولوندنی آنلر هاتکی
آنلردر ؛ بالخاصه مکتبده طبله آراسته حسیات
عامه افکار عامه دن وقت وناصیل « عامیه » تجرد
ایدیلر ؛ ضیا بکک ایلک مقاله سنده « متشتم مکافات
ومجازات » صورتده کورمیدیک واقعه لره هانکسی
بو مقاله سنده ادا ایتدیک وجهه « حسیات عامه تک افکار
عامه دن تمایله مجرد بولوندنی آنلر » ده نجی ایشتمد .
ضیا بکک ایک مقاله سی آراسته ک تناقض باشته
بر نقطه جوق دها بویوک بر وضوح ایلر کوزه
چارپور : ضیا بک فردلرک افکار عامه به تأثیریت سلیم
ایشدکن سوکرا « فقط افکار عامه تک تحسین وایقیقی
منضمی مؤیدلر نوتعدندر » دیور ؛ حالوکه ایلک
مقاله سنده تحسین و تقدیر لری متشتم مکافات مرسته

ادخال ایشش ایدی : آرجله ، صنعتکارلرک عامه لری
فرطندن « تقدیر مظهر » اولاسینی ، « متشتم مکافات
قازاناسی » صورتده کورمیشدی ؛ کذلک مکتب
ایتمده متشتم و منضمی مکافات و مجازات اولدنی
آکلاقی ایچون « بیهض صنفده رسا برنجی اولان بر
طبله صنف نظرده هیچ بر قیستی حائز اولاز ؛
صنفده اشعار ، رسا همیج بر موفقی اولمایان باشقا بر
آقدارلری کندی ایشتمکده مجاز اولوق طایرلر
دهشدی . افکار عامه تک « تحسین وایقیقی » منضمی
مؤیدلر نوتعدندر عدا دیلر ، مکتب حائتمده « متشتم
مؤیدلر نوتعدندر » اولوق نلر کورستله بیلر .
بر ضیا بکک بو خصوصده فکرنلری تثبیت وایضاح
اعتسبی بکله جیمک ؛ وطن ایدرمک همیج بر مبارک
مکتبده طبله « حسیات و افکار عامه لره ناصیل
تأثیر یایله بیکتی ، اوندن سوکرا ، دها سوبلله
اثبات ایدیلریمک .

سالمع

ضیا بک جوابنده بر قاچ عموى فلسف سامیه
دها تاس ایدور ؛ فردا لیه جیمت طبیعت آراسته ک
انطیاق حقده ؛ آئی ونا دویتولره دها لیرک
منشأ لری ختده بعض ملاحظه لر سرد ایدور .
یئ ، فطنه دالاندیرمق ایچون ، بو ملاحظه لری
شیدمک . بر طرفه راقوم .

مکافات و مجازات منقسمه داتر

یه بر قاع سوز

مشتملنی لزومده سرد دالاندیرمق ایچون ،
« یئده سالمع کی فرعی نقطه لری بر طرفه بر ایتیم .
بوسولته مشله دورت ماده اطرافنه طولایله بیلر :
(۱) اجناسی مؤیدلر طیبی عکس المعمار ،
(۲) جزائی مؤیدلر عامه لری مؤیدلر ، (۳) متشتم
و منضمی مؤیدلر ، (۴) متشتم مؤیدلر معادله .
بو ماده لری برز برز تحلیل ایدمک قناعتی
کورستمک .

(۱) اجناسی مؤیدلر طیبی عکس المعمار .
بر حادثنی عللی بر صورتده تدقیق ایدیلرک ایچون ،
ایلک یایله جی ایش اول حادثنک ، افرادی جامع
واعبارنی بر طرفه یی یاندر . چونکه ، خلق
لسانی ، اکثرا بر نوتعدن اولمایان شیلری عینی لکه
ایلر افاده ایتدیک کی ، بر نوتعدن بولون شیلری ده
آیری آیری لکه لره آکلا تیر . مثلاً ، یراضیه « کیچه
قوشی » دینلر لرلر واور . بونک کی ، خلق
لسانده ، علملر مژک بعض طیبی تیجیه لره
اوندن بری « مکافات » و « مجازات » ناملری ویربله
کلشدر ؛ مثلاً فلان آدم کیریکلک جزاسی چکشن ،
چونکه خست لایتن ؛ فلان آدم دالما جناسیتک
یایه سنک مکافات کوربور ، چونکه قونلی اولان
بنیمس بر طرفه خست کی سبیلرله قارشی مقاومتی اولشدر .
ایشته ، عموى لسانده بونکی استعمالرک بولونمسی ،
حتی منسیر کی برعل آدمی یله شاشیر نیور ، بونکی

طیبی عکس المعمار (طیبی مؤیدلر) یاخود (طیبی
مجازات و مکافات) ناملری ویردیر نیور . وفاقه برعل
آدایده بو عکس المعمار ختده (مجازات و مکافات)
تعیرلری قوللاییلر ؛ فقط ، ایتیم مجاز طریقله
قوللاییلر . چیمه عیوض نامی ویرمک نامل
یالکز تشبیه واستعاره طریقله تجویز ایدیلر ،
بونکی عکس المعمار ختده ایتیم تشبیه واستعاره
طریقله (مکافات و مجازات) ، یاخود (مؤیدلر) تعیرلری
قوللاییلر .

کرچکدن مکافات و مجازاتی ، ایتیم مجاز طریقله
بو اسملری آدیلن عکس المعمارلر تفریق ایچون ،
راز بر نعل فیض واردر . بر آدمک یایدنی برایشدن
دولای مجازاته یاخود مکافات مستحق کورولریمک
ایچون ، اولو ایشتمک معروف یاخود منکر اولدنی
بیلیمسی ، ثانیاً بواشی اراده سیله یایش اولمسی
شرطدر . قانورک ماقبله شامل اولمسی ، علملرک
نیتلره اولمولمسی برنجی شرطدن دوشدنی کی ،
جنونک ، صیبتک ، احتراض حائده بولونان فردلرک
شعور سر بر سرخوش جزادن مافتناری ده ایکسی
شرطدن دوار .

حالوکه طیبی عکس المعمار ، طیبی قانورلی
بیلیمکی حالمه رعایتسزک ایدلره نه درجه ضرر
ویرسه بیلیمه لک اطاعتسزک ایدلره عینی
جنونک ، احتراض حائده بولونان فردلرک
درجهه اذیت ویرر ؛ عینی زمانده ، فردلرک
شعورلرک و شعور سر ، ازادله یاخود اراده سر
اولدیلر ده هیچ حسابه قازار - لایتنر اولان
قانورلی بوتون انسانلره وحی بوتون حیوانلر سیان
تطبیق ایدم . یعنی ، طیبی عکس المعمار ایچون ،
نه اسباب مخفه ، نهمانیت ، نهده سابقه لیلر ختده
فصل شدت طریقلری یوقدر .

طیبی عکس المعمار ، طیبی قانورلرک لایتنر ویسان
بر صورتده جاری اولمسی دیکدر . مکافات و مجازات ،
بر جیمده ، قوف ، یت ، ازاده کی سبیلر
دکیشدیک کی ، مختلف اجناسی انودیلرده ،
مختلف مکافات علملرک یاخود منکر طایفه سی
جهتلهده بونک نظرده تانمدر .
بر جیمده قانلک ، خر سزائی ، صصامتک کی
فصلر منکر طایفه لایتنر حله ، دیکر جیمده تک
بونک منکرلردن صایبلر . حالوکه برنجی جیمده
مجازات و مکافات اساس اولوق اوزوره باشته بونلر
منکرلر واردر . مثلاً عیشترلر ده یایلیجری تولدومک
یاخود مالی غصب ایتک منکر اولمادنی حالمه ،
اقرایسنتک استقامتی آلتک منکردر ؛ بناء علیه بونکی
بر آدم عیشترک قیقینه دوچار اولوق صورتیه آغیر
بر جزا کورور .

حالوکه طیبی عکس المعمار ، ارضه هر طرفنده
حتی سیاره لره دخیل حیوانلر وارسه ، ارادهده عینی
سورلره جریان ایدر . حاتی ایکن صو ایتیمک
برخسته قلله تیجه لره نمی بری بر قانورنه ، بوکلشکن
ملکته ، یاخود عالیدن غله دکیشم . بناء علیه ،
کرچکدن مکافات و مجازات نامی آلان حادته لرک

نه تخفیفی و تشدیدیدی سبیلر ، نه ده معافیت قبول
آغکسزین لاتیر بر صورتده تطبیق اولور .
معافیه ، برجهنده تفاوتیز بر صورتده جاری اولان
پوقانون ، عموم جعباردهده عینی صورتده حکمی
اجرا ایدر . فقط ، بر آدامک ابرافنده دولای
تقیح ایدیلایسایخود برتجارکسرافنده دولایمفسل
عد اولوایسای حقیق بر جزادر . چونکه بو اجنای
عکس العمار ، یتیه وارادی اولوب اولانمعه کوره تخلف ایدر .

• سامع بکک بر مثالیه شودر :

« داما سوزنده دوران بر آدام سکلکداشری
و همسریرلی آراسنده بویک براعتیار قازانیر ؛ بو
اعتبار استقامتک (مکافاتی) اولور . مالکس سوزنده
دورمایان برآدام اعتباردن عروم قازیر ؛ و عروم ویتده
استقامتسزلکک جناسی اولور . » بو مثالهده
عکس العمار قاضیه ، اجنای بر مکات و مجازات
عرض ایدییور . فقط ، بوناری ده « طبیی نتیجهلر »
صیراسنده کورمک و دغر و دکدر . چونکه ، « سوزنده
دورمق » قاعده سی ده ، دیگر اجنای قاعده لر کی بر
طاقم استقامتله و آغفسنده ، تشدیدیدی سبیلره اهمیت
ویرر ، بوندن باشقه تخفیف جعباردهده متحول برقیسمه
مالکدر . کرکشی اخلاقلار کرک اخلاق کتابلریک
قیصه برمقایسه سی بو تخفیفی کورسره بیلیر . طبیی
نتیجهلره اصلا تخلف قبول ایتیم حقیق قانونلردن .
« و لاتیر
اولانان » دستورلر ماهیتده کورمه مه قانوندهدماجایی
معینتی قبول ایتدیکمه ، اجنای رشائکنده طبیی
قانونلری اولدیفنی انکار ایتدیکمه حکم ورمه مایلدر ؛
چونکه اجنای قاعده لر باشقه ، اجنای قانونلر
باشقده . مثلاً لسانلرک نکالی - هنوز کشف اولور .
قاعده لر بر ارسطافل طبیی قانونلره نایمدر . بوقانونلر ،
قیصه ، دیکر طبیی قانونلر کی ، اصلا تخلف ایتلر .
فقط ، هکسانلر کندنده مخصوص صرف ، و یوصرف

برجوق قاعده لر واردر . ایشته بوقاعده لر دن هیچ
براستنتاز اولداینی کی ، لسانلک هماغی سکمنده
اولان « شیوه » همجه تکمیده ایدیمز . اکثریا شیویه
مواظ یازن یازان بویک صنعتکارلر ، صرف مدون
قاعده لر رعایت ایتلر . حال بوکه ، بالاخره بونلرک
قاعده مزینلر کی قاعده حکمه کچر - عیدالقی حلدبکک
بوکون بن یازدم البته یازار احداثا کانی !

دعیه سی بوحقیق کورسمرک ایتلیر . ایشته ، برسانه
مخصوص صرفک قاعده لر نامل لسانیات عللک ازانلی
طبیی قانونلر باشقه ایشته ، برجیتک اخلاق ،
حقوق ، بدعیات ، اقتصادیک قاعده لر ده ، اخلاق
حقوق ، بدعیاتک ، اقتصادیاتک قانونلردن بوس
بوتون باشقدهر . اجنای قانونلرک ، دیگر کجیت
قانونلردن هیچ بفرق بوقدر . بنایلیه بر جعیت ،
اجنای قانونلره مخالف حرکت ایتدیک زمان ، بو
حرکتک طبیی نتیجهلره دوجار اولور . فقط ، بو
نتیجهلره « مجازات » نامی ویرمک یته دغر و دکدر .
بونلره « اجنای شایکتک طبیی عکس العمار » دیک
افتضا ایدر . معافیه ، بوطبیی عکس العماره اوغرا .

عکس العمارن عبارتده « بناء علیه ، برآدامک صهی
براحتیاضلرته « مادی کناه » نامی ویرلیمز و بو
احتیاضلرته حصوله کان آجیلر ده « مادی برکفات »
دکدر . (معافیه ، یته تکرار ایدیم ، مجاز طریقیه
اولان قاعده لر مستثنا)

فقط ، بر سرخوش شرف و حیجیتنی غالب ایدرسه ،
یاخود حسیه کیرسه ایشته بونلر حقیق مجاز ایلردر .
فقط ، لسانلرک سرخوشلندن اجتناب ایتلری مطلقاً ،
شرفلری غایب ایتمک ، حسیه کیرمه مک ایچوند دکدر ،
بلکه سرخوشلی فنا کوردکلی ایچوند . بوکی
جزا لردن قورقدکلی ایچون سرخوشلندن اجتناب
ایدنلر یا سرخوشلک شخصیتنه تل اولان عقل ایله
اراده یی ازاله ایتدیککی بیله ییتلر ، یاخود شخصیت
قارشی جدی برحمت بسلیمیلردن - شوراسی غریبه لره
• سامع بکک ، بومثالدهک طبیی عکس العمار کی
عکس العمارلردن تقریری ایتکله برابر ، عینی زئامده
بورادهک اجنای عکس العمارلری ده سرخوشلک
(طبیی نتیجه لری) صیراسنده ذکر ایدییور ، ایشته ،
• بن سامع بکدن نوقطه ده آریلویوم . سامع بک ،
سرخوشلکک خسته نی یاخود دوشمه یی ایتاج ایتیمز
نامل طبیی برنتیه سوزنده کوربوسره ، شرفی
غایب ایتیمز یاخود حسیه کیرمه سی ده اولیه طبیی
کوربوسر . حال بوکه ، سرخوشلیک داما حسیه
کیرمه یی ایتاج ایتلر ، حتی شرف نقطه لر دنده
بر طاقم معذرتلری خاطرلاییلیر . مثلاً توفیق
« فکرتک آشفایدهک مصراعلری بو فکری تأیید
ایدیلیر :

• کیم بیلر ، بلکه بر طبیعیندر ،
اوکا بقیش ییل اوکچدن مروت ،
• کیم بیلیر ، بلکه مضطرب ، مأوس
اونی محکوم ایدن شو ذلتنه ،
• سی مسود ایدن محبتدر .

• معافیه ، فکرت دوردن اوله یا فحق اولورسوق
خرابات ختنده نفقده مدحیلر ، بر مستلک لهنده
نفقده فخریلر کوروزور . حتی سرخوشلندن اجتناب
ایدنلره (مخ ارواح) لقی ویرن عیطار ی لالکز
اورزامنده کل ، بوکونکی کونونده کورده بیلیرز .
دیککک جعیتک سرخوشلعه قارشی کورسرتدیک
عکس العمار هم جعیه وزمانه کوره دکشیر ، هم ده
برطاقم استننازلره تخفیف و تشدیدلر عرض ایدر .
حال بوکه سرخوشلک (چاقیرکیت) شکلدن (زبل
زورنا ، کور قندیل ، کور کورک) کورسرتدیر
جیغیان بر درجه مستک اتجق بیلیمک مقاومتیه
دکیش ییان ، معین عضوی وروسی نتیجه لری واردر .
• سامع بکک بر مثالیه شودر : « الله کچن یارانی
• استقبالی دوشونه دن - اسراف ایدن بر آدام ،
• احتیاج زئامده ییتلر کچر ، بو صیقینی اسرافه
قارشی جزا برینه کچر .
• بن ، بوعکس العمارده جزا نامی ویردم . چونکه ،
طبیی بر قانونلک عکس العلیلدر . اجنای شایته عائد
بو قانون ، جعیتده هر فرد ایچوند سیانای یعی

تجق مجاز طریقیه بوسلره مسا اولیه بکس العمار
جسدن دکدر . بویکی جنس حادثه عمومی لسانده
یتی که ایله افاده اولونیه بیله ، علم لسانده بهمه حال
برقی ایدیلیر .

طبیی عکس العمارلر بر طرفه آریلیمز ، میدانده
• بن ، حقوق ، اخلاقی ، بدیی ، منطق ای عکس العمارلر
بر آدامک تقییح ایدیلایسای اخلاق بر عکس العلیلدر .
یکمکدن فحقو کورولوسی حقو بر عکس العلیلدر ،
کفیر یاخود مبالاسلرله اتمام ایدیلایسای دینی بر
عکس العلیلدر ، دوقسز ، یاخود کورلر کچر کورلوسی
• بن بر عکس العلیلدر ، سوزلریک سفسطه عد
ایدیلایسای یاخود تجهیل ایدیلایسای منطق وعلی بر
عکس العلیلدر ، بوعکس العمار ، عرومیه جعیتدن
متعینی یاخود منتشر جعیتدن (صادر اولدیک
• بنون اجنای عکس العمار نامی آلیر ، بونلره اولدیک
لیله (مؤیده) اسیمده ویریلیر . بوکنا بانه ک
• بن عکس العمارلر ، (طبیی مؤیدلر) نامی ده
• بن برلیمز ، (مکرکه مجاز طریقیه اوله !) فقط ،
• بن برلیمز ، بوعکس العمارلر (طبیی مؤیدلر) نامی
• بن برلیمز ، بونیمیزی مجاز طریقیه استعمال ایتلیرودی .
چونکه ، سبیلرته ، اخلاق اجنای وجدانه
کل ، مادی طبیعنه استاد ایتدیر یوردی . بوندن
ولایدیر ، اوک نظر نده « خط الصعه » قاعده لر ده
• بن لاق قاعده لر فرسزدی . حتی بر آدامک ،
• بن فلا ترلی اکن صو ایچیمسه « مادی کناه
• بن pèche pénale اطلاق ایدییور ، دوجار
• بن یلی خسته نی بو کناک برکداری صایوردی .
• بن دویولان آجیلر ده بر نوع مادی عذاب و جعبار
• بن یا حق ! اوکا کوره طبیی قانونلره اطاعت ایتک
• بن بری بر اخلاقدن . طبیی عکس العمارلر ، لسانلری
• بن قانونلره اطاعته اجبار ایتدیک ایچون بونلردن بر
• بن طبیی انضباط « discipline naturelle »
• بن جوده کتیر بر ، حال بوکه بوکونکی مثبت اجنایته
• بن ویر ، اخلاقی انضباط مالکز اجنایته ؛ « طبیی
• بن تمیری اتجق مجاز صورتیه قوللاییلیر .
• بن ایشته ، سبیلرک تریه خصوصنده قازان ییتک
• بن یزان نقطه نظری بوراسیدر . بر فیلسوف یازمیش
• بن بدینی هر سوز ، اونک سیستمی کورسمرز .
• بن سامع بکک ، بزه سبیلرک سیستمی کورسمرک
• بن نلرکی صایه یغه ، بو سیستمه اویمان بر طاقم
• بن (فلا تریق) مقاملرکی ذکر ایدییور .
• بن سبیلرک ، صرف عقل سبیلیه ، کندی
• بن سیستمی خالجهده اهرق سرد ایتدیک فکری
• بن سکتنا ایدهدک اولورسوق ، تریه خصوصندهک
• بن متیق سیستمی « فکرتک طبیی انضباط منطق ایتیم »
• بن جلیله اجال ایدیلیرز .

• بن سامع بکک ، فکری مشخص مثالره تنویر ایتیم .
• بن یستمدیک ایچون ، ششیده ده مکات و مجازات
• بن حقدک قانعنی کندی مثالرته تطبیق ایدیمک :
• بن سرخوش اولان برآدامک بدنا راجعزلرله طبیی یاخود
• بن بر ره چاره یی یارایتمی بر جزا دکدر ، بر طبیی

شعر

نفسطنیہ پر کمر

مقدس شہر چول اودی، صیون
 " چول " اودیشیہ ویران اودی،
 " شہدہ شتیق " مہارہب ۔

ایلاسی غیب ایدہن سودالردن بری
 بنی صورمش ذون کیجہ چولک بیلہزلرن
 " افسانہلر شاعری، افسانہلر شاعری،
 " بڑہ خبر ویرمہک فلسطین فیزلرن "۔

فلسطین ! فلسطین ! حورایار بلہسی ...
 دیکھلیرکن بر صباہ یویبلرہ بڑ سندہ،
 آکلادی خورمالدی جوشون برچوایان
 الاہیش فیزلک اٹیکن چولارکنده !

کوردوکن یوزلک صولفون کیدی رنکی،
 ہنسک کوزلرنن قازاکفلر یاغاردی،
 بڑدہ کچک اسمز بھول باگلرکنہ
 اچندہ اوسر یوزلو نارین نازمل واری ...
 بڑدہ آرتق باہانی شرفک وفازلری !
 فلسطین فیزلری ... فلسطین فیزلری ...
 اوسر اولدی قلیز یک برشریارہ،

روحی قازاکلی دیرن کوزلردہ یاقق،
 آبی کوز یاشارلہ قلیزنی برراق
 بر یاز کونی بو وداع ایتدیکن دیارہ،

نارودہ نائزہ

..

چنان قلعہ نظریہی

عصر آراستہ ...

آقسامک آجالیق وادیرہ آغیر آغیر یایلو
 این سنجاہی، شفاف دومانلری آراستہ عصر
 متحکم اصیل بروفاہ ایلہ سسزجہ ایلرین بو الہ
 قافلیہ کورمہک قابل دکلدی، باروتقان قورقورلر
 پووشمن جنس بر سہابی بیکیری کی مفرد آ
 آنلارنک کردارلندہ، یوزلرہ ظفرک افسانہ یا
 بکڑر دستارلری سولہین آتون قوتاسلر، ایر
 طوچ لولہلرک غریب دونوفانی اوستندہ ترہدہ
 عکس ایتدیکن آکلاشیامایان درن واسراولی ایشیہ
 واری، کوزلرنن برآندہ چارپیشدی : آکلادہ
 دامارلرمدہ دولاشان قان عینی یوسک منبہ
 معنوزرہ آفشدہ ۔

— مرجہا یکیم ! آتکدن پوشانان
 سیلرلہ قلاباقدر ترہدن ترہہ کیدیپوسک؟
 بکوک سورونوسہ بکڑمین یوقایق وصارصید
 سسی، قاچ سس اول "لولہبورغاز" دہ قورقوج
 لغت بیلہریمی ہیبتلہ دوشدم، فقط یوسفر او
 نازیم، شفقنلی برادرا کیزلہوردی ...
 — مرجہا یوجہ آتام ! "لولہبورغاز" دہ آ
 پریشان ازدریلن اوردوونک، بوکون اٹالار دکن

متالاری تدقیق ایدم : اویونچاقاری شورادہ پورادہ
 برافان چوچوغہ اونلری لویلامسی ایچون امر
 ویرمک، الہسانی کیرلہن چوچوغی اوی تیرلہمک
 اجباراٹک، وقبتلہ حاضرلاناہان چوچوغی کزیندین
 عروم بیراق، کوریلورکوبو تصورلرکھیج برسی
 معشری وجدانی رنجیدن ایدن حقیق برجات، حقیق
 بر جرم دکلدہر، بناء علیہ، موڈہلریدہ، حقوق
 محکمہک تطبیق ایتدیکن موڈہلر نوعدیندر، دیکک
 سہنسک توصیہ ایندیکن جزا صولارندن برقصی
 ظن ایتدیکن کی طیبی جزا راولق شولہ دورسون،
 حتی جزایبلہ دکلدہر، یونلر طیبی عکس العالردی
 اولادی کی آجائی عکس العالردہ آتقیق ایدم
 نوعدیندر، احوالہ، سہنسہر، بو صولارلہ، بالکڑ
 صرینی برجزا حاکمی وضعیتن چیقاروق برحقوق
 حاکمی وضعیتن صوفقہ چالیشدر، معافیہ ہواصوار
 منحصرآ جرم مہیتندہ اولمایان تصورلہ تطبیق
 ایدیلہر، حقیق جرم، یاخود جایتلر ایچون
 حقوق حایتدہ اولدی کی، ینہ یہہہہہہ جزائی
 موڈہلر لازمدر، سہنسک تربیوی موڈہلردہ
 حصولہ کیمترک ایستہدیکن بو انقلاب، غایت فائدہ
 برافلاذیر، بناء علیہ بوتیندین دولای بوکوشکرلہ
 شایاندر، بو انقلاب دھاہ اول عینیہ، حقوق
 ساحسہستدہ حصولہ کشدی، وقبتلہ، بر حقوق
 یورجندن دولای حرتنی غائب ایدر، آلمہجلیسنک
 کولہسی اولوردی، قصص اولورق وجودہ
 کیردیکن مالی برضرری تضمین ایدہنرسہ، حقدہ
 بنی جزالر تطبیق ایدیلریدی، خلاصہ بوکون حقوق
 محکمہلرہ عالم اولان برچوق دعوالر، اولوہ جزا
 محکمہستہ عالدی، بودعوالرک جزا محکمہستند
 آتاروق حقوق محکمہستہ نقلی نامل برترقی خطورہی
 ایسہ، تربیہ ساحستدہدہجوچولرک برطاقہ قصورلری
 حقدہ آرتق جزائی موڈہلر تطبیق ایدیلہرکاعالدی
 موڈہلرک تطبیق ایدیلسی اولہجہ برترقی خلوسیدر،
 ذاتاً، جیمندہ، برنجی ترقی آوہی حصولہ کلان ایکینی ترقی
 خلوموسی حصولہ کلان، یعنی ایکینی، برنجیکن تہجہسیدر،
 بالکڑشوقدر وارک، سہنسہر، یونلاق تربیہ ساحستہ
 صوقی ایسترنک خصوصی تعیمیرلہ فائدہ ایدہنرسہ،
 اعادوی موڈہلردہ طیبی عکس العالر نظریہ یاغیر
 آرازندہ بوکوشکرلر اولان بو ایکی جنس حادثہی
 بری برہ قاریشدر برشدہر، ایشہ، توضیحی وعد
 ایتدیکن درت مادہن ایکینی، بمقالہدہ واضلشد
 برکک ایلشدم، مقالہک اوزامستہ بناء، دیکر
 ایکی مادہیدہ کلجک مقالہدہ توضیحہ چالیشجم۔

ضیا کونک آتپ

یازندہ آتقی جمعیتلر، دردلر دکلدہر، فردلر بعضاً،
 جمیت مضر عاقبتلہ سوروکلہکری حالہ
 طرفندن مہیل کورولورلر، بفسادہ جمیتی آجائی
 قاتولرہ اویورمہہ چالشدلری حالہ، تقبیح ایدیلرلر،
 مستلہی براز دھاہا توضیح ایدم :

اخلاق، حقوق بدہی، لسانی الخ قاعدہلر برطاقہ
 مشخص وغیر ضروری حادثہلرلر، یوزلرک، مادایندہک
 مقابلری طیبی قانونلرک، طیبی حادثہلرلر، طیبی
 قانونلرک آجائی شایندہک مقابلری ایسہ آجائی
 قانونلرلر، چونکہ آجائی قانونلرہ طیبی قانونلرکی
 مجرد، ضروری و عمومی بر مہیتی حائزدر، آجائی
 قاعدہلر فردرہ اوکرتک ایچون جمیتلرک مثبت
 علمتی بلکہلک لروم یوقدر، ہر جمیت، کندی
 لسانی، اخلاق، دینی بدہی الخ قاعدہلری مثبت
 آجایعاندن، حتی "صرف" اخلاق، فقہ، بلاغت
 کیملی قاعدہلرک تأسسدن اول بیلر، یوزلرک، بناء علیہ
 سہنسک، حیاتیات قانونلری، اخلاق قاعدہلرہ
 بکڑنہسی، "قاعدہ" ایلہ "قانون" آراستہدہک درن
 فرق کورمہستندن ایلری کاشدر۔

"۲" جزائی موڈہلر واعادوی موڈہلر،
 — دورواق، "آجائی ایش یولی" نامندہک اترندہ،
 حقدہک موڈہلر "جزائی" و "اعادوی" ناملرلہ
 ایکیہ ایتیمشدہر، جزائی موڈہلر، برآدامک جمیتک
 معشری وجدانی رنجیدہ ایدن برغلنہ مقابل، جمیت
 طرفندن، یاخود اونک معضی بر محکمہسی جایتندن
 تطبیق ایدیلن بر "تقیص" عملہسیدر، بوتقیص،
 جرمک یاچاق، یاچری، مالکیتی، یاخود حیاتی
 اوزرندہ تطبیق ایدیلر، دیکک جزانک دورت شکلی
 واردر، بو شکلر، یا اعدام، قطع عضو کی حیاتک
 تقیص، یا حبس ونکی کی حریک تقیص، یا جزای نقدی
 آتہسی کی تروتک تقیص یاخود تہجیردہ اولدی
 کی حیاتیات تقیص صورلرلر عیاندر۔

اعادوی موڈہلہ کلنہ، یوہ آجائی بر قاعدہی
 اخلاک ایدن ترہدہ، بالکڑ اوقعہدہی حال سابقہ
 اعادہ ایتیرمکدن عبارتدر، مثلاً برآدام یورجنی
 ویرمیروسہ محکمہ اونی ویرمک اجبار ایدر، بر
 ضرر و زیان یاہمشہ تضمین محکوم ایدر، فقط
 محکمہک بوکی حکملری جزا مہیتندہ دکلدہر،
 چونکہ، قاعدہی اخلاک ایدن فرد غلبندہ جمیتک
 شیدر بر نفعاتی یوقدر، و تطبیق ایدیلن موڈہلہ
 قاعدہی اخلاک ایتدیکن نہجیاتی نہجرتی، نہجرتی،
 نودہ حیاتی تقیص اٹک مقصدیلہ تطبیق ایدیلور،
 ایشہ یونک ایچونلرک بر ملکندہ جزا محکمہلرلہ
 حقوق محکمہلری (یعنی حقوق مذہبی محکمہلری)
 بری زندن ایریدر، جزا محکمہلری جزائی موڈہلرلر،
 حقوق محکمہلری ایسہ اعادوی موڈہلری تطبیق
 ایدر، موڈہلرک بولہ بر تصنیق تربیہ ساحستہدہ
 تطبیق ایدیلہ بیلر، ایشہ، ہجہ، سہنسک "طیبی
 مجازات" دیہ توصیہ ایتدیکن اوصولر اعادوی موڈہلرک
 تربیہ ساحستہ تطبیق ایدیلہستند یاشفہ بر شی
 دکلدہر، ساطع بکک بخصوصہ دائر کیش اولدی